

lar, V. *vesc* *Envismat*, V. *embirmat* (i *ABISME*)
Envist, *envista*, *envistador*, *envistar*, *envistes*, V. *ven-
 re* *Envit*, *envitar*, V. *convidar* *Enviudat*, V. *viuda*
Envixcar, V. *vesc* + *Envol* 'acció d'envolar-se l'avió
 (cast. *despeque*)' *Envolada*, *envolar*, V. *volar* *En-
 voldre*, *envolopar*, *envolpar*, *envolt*, *envolta*, *envol-
 tant*, *envoltat*, *envoltori*, *envolts*, V. *volta* *Envolu-
 mar*, V. *embalum* (VOLUM) *Envolupar*, *envolt*, V.
volta *Enxacamallar*, *enxacarrat*, V. *eixancat* (ANCA)
Enxafar, *enxafinar*, V. *xafar* *Enxalivar*, V. *saliva* 10
Enxamar, sembla un derivat d'*eixam* amb al·lusió a
 la fressa rumorosa de les abelles que formen *eixam*
Enxamarat, V. *samarra* *Enxamfrantar*, V. *xamfrà*
Enxamosir, V. *xamós* (AIXEMÚS) *Enxampar*, V.
xampar *Enxamparellat* pot ser alteració fonètica 15
 d'un **enxamplallat* (deriv. de *enxamplrar* amb la ter-
 minació d'*estenallat*), amb dissim. *l* > *r* i anaptixi
 -*prallat* > -*parallat* *Enxampurrat*, V. *xampurrar* *En-
 xanc*, *enxanca*, *enxancallar*, *enxancamallar*, *enxancar*,
 V. *eixanc*(*arrar*) (ANCA) *Enxancar*, V. *xanca* *En-
 xancarrat*, V. *anca* *Enxaneta*, V. *enjaneta* *Enxan-
 gló*, V. *singló* *Enxardorar*, -*rir*, V. *xardor* (ARDENT)
Fnxarinar, V. *xera* (o *xerinola*) *Enxarmullar*, V. *cha-
 morge*, etc., DCEC (CAMORRA I, 618b49) *Enxa-
 rolat*, V. *xarol* *Enxarpar*, V. *arpa* *Enxarpellar*, V. 25
xarpellera, *serpell* *Enxarrampar*, *enxarranc*, -*ancar*.
 V. *eixancar* (ANCA) *Enxarxar*, V. *xarxa* *Enxaui-
 tar*, V. *xautar* *Enxavar* mossàr., V. *ciuada* *Enxa-
 vencar*, V. *ensopegar* *Enxavetar*, V. *xaveta* *Enxe-
 bronar*, V. *xebró* (CABIRÓ) + *Enxerinat*, V. *xera* (o 30
xerinola) *Enxertar*, V. DCEC INJERTAR, més aviat
 castellanisme que mossarabisme, per més que recor-
 dem que *enxertar* o almenys *eixert* figuren en JRoig,
Spill, 4509 *Enxibornar*, V. *ensibornar* (ORNAR)
Enxibronada, V. *xebró* (CABIRÓ) *Enxinxar*, V. *xin-
 xa* *Enxiquiment*, *enxiquir*, V. *xic* *Enxirivellament*,
enxirvellar, V. *eixervellar* (CERVELL) *Enxis*, *enxi-
 sador*, *enxisar*, V. *encisar* *Enxiscar*, V. *sisca* *Enxi-
 ser*, V. *encisar* *Enxitxinar-se*, V. *xitxi* *Enxofar-se*,
 encreuament dels sinònims *aclofar-se* i *escarxofar-se* 40
 (almenys en l'acc. 3 d'*AlcM* hi influiria *xafogor* o el
 seu primitiu *eix-ofegar-se*) *Enxomar*, encreuament
 d'*entomar* (TOMAR) amb *enxampar* *Enxonar-se*, V.
eixonar-se *Enxonxit*, V. *sonso* *Enxopar*, *enxopir*,
 V. *xop* *Enxoquinar*, V. *xoquí* (SOC 'esclop') 45
Enxorcar, V. *eixorcar*

Enxordadera 'panotxa de mill o panís' [DTo.,
 1670, i enlloc més]: no sé d'on pot venir, passat que
 s'haguessin usat (en algun joc, etc.) per tapar-se les
 orelles (llavors variant d'*eixordadora*), o si hagués començat 50
 per designar la madeixa formada en una filosa
 (tal com el cast. *mazorca*, port. *maçaroca*, designen
 totes dues coses, i el pall. i ribag. *panzolla*, *mandolla*
 'madeixa de filosa' sembla venir de PANUCULA; veg.
 MAZORCA, DCEC III, 311-12, especialment 312a1-9 55
 i nota 5), que llavors es podria pensar en un derivat
 del ll. EXORDIRI.

Enxorquir, V. *eixorc* *Enxortillar*, V. *articular*
 (ART) *Enxotxar*, V. *sonso* *Enxotximent* (dubto
 que sigui de Bna. com diu DAG.), V. *sonso* *Enxo-* 60

vament, *enxovar-se*, *enxovat*, V. *anxova* *Enxubecar-
 se*, V. *xubec* (SUBEC)

Enxufar i *enxufe* (que alguns proven de catalanitzar artificiosament com *enxuf*): és castellanisme (creat en castellà, i no pas juntament en les dues llengües, com suposa *AlcM*), sempre vaig sentir-ho pronunciar *əŋcuŋe* fins c. 1930, amb reveladores -e i ċ, a Bna.): ja llavors deien *connectar* o *endollar* els qui procuraven parlar bé; *enxufista*, *enxufisme* mots creats cap a 1930 en castellà i imitats ací (on són mots, gràcia a Déu, d'ús menys necessari).

Enxullar-se, V. *xulla* *Enxumar*, V. *ensumar* *Enxumènia*, V. *xemenènia*

+*Enxurar*: «los petits se queden meravellats quan veuen que los grans, per a endevinar lo que han menjat, o han *enxurat* de casa seva, ne tenen prou ab olorar-se la mà ab que suaument los han colpejat lo front», G. Vidal de Valenciano (*Aràbia, Misc. Folklorica*, pp. 93-4), pel context sembla 'afanan un menjar', però és mot desconegut, possiblement err. tip. (per *enxu(r)mar?*, V. *ensumar* = fr. *humer* 'xarrupar'; passat que sigui derivat de *xura* 'òliba' i 'beneïtot', usat a Garrotxa i Vallespir, *AlcM*).

Enxurma, *enxurmar*, V. *ensumar*

Enyifa, 'paratge on es tira la brutícia de les butzes a l'escorxador' i *enyifar* mall.?: sembla provinent de l'àr. *ġifa* 'cadàver', d'on els cast. *chifa* 'enyifa' [c. 1630], *xifa* [1740]: potser errada de lectura per *engifa* (< **algifa*) (o bé contaminat per *enganyifa?*), veg. DCEC II, 1054-5.

ENYORAR, del ll. IGNŌRĀRE 'no saber', que després prengué els sentits de 'no saber on es troba (algú)', 'trobar-lo a faltar' i a la fi 'sentir-ne enyorança'. □ 1.ª doc.: tant *enyorar* com *enyorament* ja es troben repetidament en Llull.

«*Enyorava* l'amic son amat, e tramès-li sos penaments per ço que li aportàssen de son amat la benaurança», *Llibre d'Amic e Amat* (c. 1275, NCl. xiv, 47.19); «dos freres anaren en terra de serrayns per preycar --- en la un refredà devoció e caritat --- e lexà son companyó, cor la mort li fahia temor, e *enyorava* les bones viandes que sulia menjar e los honramens que solia haver entre les gents», *Blanq.* (NCl. II, 239); «no-us n'*enyorets*, que con vendrets, bé trobarets encara tant a fer ---», Muntaner (§ 52, Casac. I, 112.3); «con Perseval se viu mēys de compa<n>yā s' s'e<n>yorà fortment», Reixac (*Questa*, trad. *est a malaise*, 70.1); «en ella no podia hom conèixer algun senyal de tristor, ne que ella *enyoràs* ne desijàs la fortuna pròspera que havia perduda», BMetge (*Valter e Griselda*, NCl., 38.9); «qui, si no és foll, demana si m'*enyor* / essent absent d'aquella que-m fa viure?», Ausiàs (ms. de París, i ed. de 1555).

La grafia medieval és quasi sempre amb *e*, fins en textos orientals, si bé en aquests apareix, més tardanament, amb *a*- (com en un doc. mall. de princ. S. xv, *BABL* vi, 149). *Enyorar* es manté encara com a grafia normal en els Ss. xvii-xviii (DTo., 1647-1757). No cal dir que el mot entra triomfalment en l'ús literari